

MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÁO DỤC BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG CHO TRẺ MẪU GIÁO 5-6 TUỔI Ở TRƯỜNG MẦM NON

Nguyễn Thị Hương

Khoa Giáo dục Tiểu học và Mầm non

Email: huongnt69@dhhp.edu.vn

Ngày nhận bài: 26/8/2020

Ngày PB đánh giá: 23/9/2020

Ngày duyệt đăng: 02/10/2020

TÓM TẮT: Đất nước ta đang trong quá trình Công nghiệp hóa - hiện đại hóa, nền kinh tế phát triển rất nhanh chóng, đời sống của người dân được cải thiện rõ rệt. Cùng với sự phát triển đó, môi trường sống của chúng ta ngày càng suy thoái, không chỉ bởi lượng nguồn tài nguyên đang ngày càng bị khai thác bừa bãi mà còn bởi con người chưa có ý thức tốt trong việc bảo vệ môi trường. Chính vì vậy nhiệm vụ giáo dục bảo vệ môi trường đang là vấn đề cấp thiết hơn bao giờ hết, nó đòi hỏi các cấp, các ngành cùng vào cuộc. Với ngành giáo dục mầm non nói chung và với trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi nói riêng giáo dục bảo vệ môi trường giúp trẻ có nhận thức đúng đắn về ích lợi của môi trường sống đối với sức khỏe con người từ đó nâng cao ý thức giữ gìn, bảo vệ môi trường – đây là nhiệm vụ rất quan trọng và vô cùng cần thiết.

Từ khóa: Môi trường, giáo dục bảo vệ môi trường, trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi.

SEVERAL ENVIRONMENTAL PROTECTION MEASURES FOR 5-YEAR-OLD CHILDREN IN PRESCHOOL

ABSTRACT: During the process of industrialization and modernization, our economy has been rapidly developing and the standard of living has been noticeably improved. However, our environment is being seriously degraded due to the excessive exploitation of natural resources and lack of people's awareness about environmental protection. Therefore, urgent steps must be taken by all levels and sectors to educate people about how to protect our environment. In education sector, especially in the preschool in general and preschoolers from 5 to 6 years old in particular, environmental protection education helps children gain the proper understanding about the benefits of a natural environment towards human health, thereby raising the awareness of conserving and protecting the environment, which is considered as an extremely important and crucial task.

Keywords: Environment, environmental protection education, preschoolers from 5 to 6 years old.

1. MỞ ĐẦU

Con người muốn duy trì sự sống và tồn tại phải phụ thuộc rất nhiều vào môi trường, chúng ta không thể sống mà không có nước, không thể sống mà không có không khí... Môi trường là không gian con người sinh sống và phát triển, môi trường là những yếu tố trong tự nhiên như: nước, không khí, đất, hệ sinh thái,

cây cối - đó là những nhân tố rất cần thiết trong cuộc sống sinh hoạt hàng ngày của con người. Điều 3 Luật Bảo vệ môi trường (2014) có nêu: "Môi trường là hệ thống các yếu tố vật chất tự nhiên và nhân tạo có tác động đối với sự tồn tại và phát triển của con người và sinh vật".

Hiện nay môi trường sống của con người đang bị đe dọa nghiêm trọng, những

sự cố về môi trường liên tục diễn ra như biến đổi khí hậu, động đất, núi lửa, dịch bệnh... Môi trường ô nhiễm, suy thoái chủ yếu là do sự thiếu hiểu biết, thiếu ý thức của con người trong việc giữ gìn bảo vệ môi trường. Việc giữ gìn và bảo vệ môi trường hiện nay đang được các quốc gia trên thế giới quan tâm và ngày càng trở thành vấn đề nóng bỏng mang tính chiến lược toàn cầu và là vấn đề có tính xã hội sâu sắc.

Ở Việt Nam hiện nay nhiệm vụ giáo dục môi trường đã được đặt ra trong các văn bản của Nhà nước, của Bộ giáo dục và đào tạo, là cơ sở để triển khai công tác giáo dục môi trường trong thực tiễn. Theo Điều 3 Luật Bảo vệ môi trường (2014): “Hoạt động bảo vệ môi trường là hoạt động giữ gìn, phòng ngừa, hạn chế các tác động xấu đến môi trường; ứng phó sự cố môi trường; khắc phục ô nhiễm, suy thoái, cải thiện, phục hồi môi trường; khai thác, sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên nhằm giữ môi trường trong lành”.

Giáo dục mầm non là bậc học đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân. Trong chương trình chăm sóc trẻ hiện nay, nội dung giáo dục bảo vệ môi trường được lồng ghép vào các hoạt động trong chế độ sinh hoạt hàng ngày của trẻ như: Vui chơi, học tập, lao động, ăn, ngủ, vệ sinh...

Giáo dục BVMT cho trẻ mầm non nói chung và trẻ 5-6 tuổi nói riêng là cung cấp cho trẻ những kiến thức sơ đẳng về môi trường phù hợp với khả năng nhận thức của trẻ nhằm tạo ra thái độ, hành vi đúng của trẻ đối với môi trường xung quanh.

2. NỘI DUNG

2.1. Mục tiêu, nội dung giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ mầm non

Mục tiêu giáo dục BVMT cho trẻ mầm non nói chung và trẻ 5-6 tuổi nói riêng là cung cấp cho trẻ những hiểu biết ban đầu về môi trường tự nhiên, môi trường xã hội, sự ô nhiễm môi trường và bảo vệ môi trường. Hình thành cho trẻ thói quen, kỹ năng hành động và các hành vi phù hợp với môi trường, giúp trẻ có thái độ tích cực với môi trường.

Để đạt được mục tiêu giáo dục trên ngành học mầm non đã đề ra bốn nội dung giáo dục BVMT cho trẻ mầm non như sau:

- Con người và môi trường sống: Trẻ biết phân biệt môi trường sạch, bẩn; Một số nguyên nhân gây ô nhiễm môi trường và cách phòng chống.

- Con người với động vật, thực vật: Trẻ nhận biết được ích lợi (tác hại) của động vật, thực vật với con người và môi trường, qua đó biết chăm sóc và bảo vệ các loại động vật thực vật có lợi cho môi trường và con người.

- Con người với thiên nhiên: Trẻ hiểu được lợi ích và tác hại của thiên nhiên với sức khỏe con người và biết cách phòng tránh nắng, mưa, gió bão và các hiện tượng thiên nhiên cực đoan.

- Con người và tài nguyên: Trẻ biết được tác dụng của đất, nước, không khí và các tài nguyên khác, nguyên nhân gây ô nhiễm và các biện pháp bảo vệ.

2.2. Một số biện pháp giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Biện pháp 1: Tích hợp giáo dục BVMT trong các hoạt động hàng ngày

* Trong hoạt động học

Hoạt động học là một trong các hoạt động cơ bản của trẻ ở trường mầm non. Hoạt động học giúp cho việc củng cố và hệ thống hóa các kiến thức mà trẻ đã tích

lũy được trong cuộc sống hằng ngày, trong lúc quan sát, vui chơi, lao động.

Để tiến hành tích hợp giáo dục BVMT vào hoạt động học của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi giáo viên cần dựa vào cấu trúc của hoạt động học để đưa nội dung giáo dục bảo vệ môi trường, có thể tiến hành tích hợp nội dung giáo dục BVMT vào hoạt động học theo những bước sau:

- Bước 1: Xác định rõ mục đích, nội dung, phương pháp, biện pháp, phương tiện tổ chức từng hoạt động học cụ thể.

- Bước 2: Xác định nội dung tích hợp giáo dục BVMT cần lồng ghép, tích hợp vào hoạt động học sẽ thực hiện.

- Bước 3: Khai thác cấu trúc hoạt động học để xác định thời điểm lồng ghép, tích hợp có hiệu quả.

Nếu hoạt động học có nội dung liên quan trực tiếp đến môi trường (chủ yếu là hoạt động khám phá khoa học, tạo hình, âm nhạc, làm quen với tác phẩm văn học), nội dung chính của bài học nói về các đối tượng trong môi trường tự nhiên như khám phá con ếch, vẽ ông mặt trời, hát “Cái cây xanh xanh”, đọc thơ “Hoa kết trái”... Giáo viên cần làm rõ hơn, nhấn mạnh hơn, tạo cơ hội cho trẻ thể hiện cảm xúc, tình cảm, hiểu biết và hành động của mình với môi trường.

Nếu hoạt động học tập không có nội dung liên quan trực tiếp đến giáo dục BVMT thì việc tích hợp giáo dục bảo vệ môi trường hiệu quả là sử dụng chính môi trường làm phương tiện để dạy học. VD: Trong giờ học “Lập số 8 và đếm đến 8”, giáo viên có thể cho trẻ thực hành các thao tác lập số và đếm số trên phương tiện trực quan có sẵn trong môi trường lớp học hoặc sân trường như: đồ dùng học tập, cái cây, bông hoa, ngôi nhà, bình tưới nước...

* Tích hợp giáo dục BVMT trong hoạt động vui chơi

Ở lứa tuổi mẫu giáo, vui chơi là hoạt động chủ đạo, vì vậy hoạt động vui chơi có vai trò to lớn trong việc giáo dục trẻ nói chung, giáo dục BVMT cho trẻ nói riêng. Ở lớp mẫu giáo 5-6 tuổi hoạt động vui chơi được bố trí theo các khu vực hoạt động nhằm tạo cơ hội cho trẻ có thể tham gia vào các trò chơi hay hoạt động theo nhóm nhỏ tùy thích.

Khi tích hợp nội dung giáo dục BVMT giáo viên cần dựa vào đặc trưng của các khu vực hoạt động để xác định kỹ năng trẻ có thể tiếp nhận ở đó, trên cơ sở sẽ hình thành kỹ năng giáo dục BVMT cho trẻ. Ví dụ như trong khu vực trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi chơi đóng vai, kỹ năng giáo dục BVMT có thể hình thành cho trẻ là:

- Kỹ năng nhận biết và thu nhập thông tin về môi trường: Nhận biết các quy tắc sống có liên quan đến BVMT như bảo vệ nguồn nước, tiết kiệm sử dụng nước và các thực phẩm dùng trong gia đình, thu dọn vệ sinh sau khi nấu ăn, học cách chế biến thực phẩm vệ sinh...

- Kỹ năng tổ chức, phân công và đề xuất giải pháp BVMT: Trao đổi với nhau về các quy định có liên quan đến việc BVMT như bảo vệ nguồn nước, tiết kiệm khi sử dụng, thực hiện các yêu cầu vệ sinh...

- Kỹ năng thực hiện kế hoạch hành động vì môi trường: Sử dụng các dụng cụ trong sinh hoạt và hoạt động cẩn thận, tiết kiệm, khéo léo, dọn dẹp, cất giữ các dụng cụ sau khi sử dụng, thực hiện ngăn nắp, gọn gàng, sáng tạo khi sử dụng các dụng cụ và vật liệu thay thế.

Ví dụ: Chủ đề Nghề nghiệp của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi cô cho trẻ chơi đóng

vai “Bác lao công”. Để thực hiện được trò chơi trẻ cần biết một số việc làm, các thao tác và dụng cụ của bác lao công, trẻ hiểu được sự đóng góp của bác như làm cho đường phố, môi trường xanh, sạch, đẹp. Từ đó sẽ giúp trẻ hình thành ý thức bảo vệ môi trường, giữ gìn môi trường lớp học và môi trường xung quanh lớp, trường và khu vực nhà mình ở...

* Tích hợp giáo dục BVMT thông qua hoạt động ngoài trời

Việc tích hợp giáo dục BVMT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi thông qua hoạt động ngoài trời cần tiến hành dựa trên các đối tượng có trong không gian hoạt động ngoài trời (trên sân trường, vườn trường) để khai thác kiến thức, kỹ năng về BVMT cho trẻ.

- Tổ chức cho trẻ quan sát nhằm mục đích củng cố và mở rộng tri thức của trẻ về các đối tượng có trên sân, vườn trường. Nhờ quan sát, trẻ có thêm kiến thức về đối tượng và mối quan hệ giữa các đối tượng trong cùng môi trường sống và ảnh hưởng của nó đến đời sống con người. Ví dụ: cho trẻ quan sát sự phát triển của cây, quan sát con vật nuôi...

- Tổ chức cho trẻ lao động nhằm hình thành các kỹ năng BVMT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, giáo viên có thể tổ chức cho trẻ lao động ngoài trời dưới nhiều hình thức khác nhau như lao động theo nhóm, tập thể hoặc cá nhân với những việc làm đơn giản như nhặt lá cây, chăm sóc cây, con vật nuôi trong sân trường.

- Tổ chức thực hiện những thí nghiệm đơn giản nhằm củng cố kiến thức và hình thành kỹ năng BVMT cho trẻ. Trẻ được tham gia vào thí nghiệm dưới sự điều khiển của giáo viên. Mọi điều kiện trong thí nghiệm cần được xác định và trẻ cần biết rằng các điều kiện đó có ảnh hưởng

đến kết quả. Giáo viên cùng trẻ phân tích điều kiện tiến hành thí nghiệm, so sánh kết quả và rút ra kết luận.

Ví dụ: Giáo viên cho trẻ làm thí nghiệm “Sự lớn lên của cây từ hạt” cô chuẩn bị hai chậu đất (một chậu ở nơi có đủ ánh sáng, không khí, một chậu ở nơi không có ánh sáng), bình tưới, vật dụng xới đất, hạt đỗ, 2 bộ tranh ảnh về sự lớn lên của cây, thẻ số... Trước khi cho trẻ làm thí nghiệm cô cho trẻ quan sát các vật dụng, nhận xét về các vật dụng (tên gì, để làm gì...), so sánh môi trường ánh sáng của hai vị trí để chậu đất, sau đó cô cho trẻ làm đất, gieo hạt, tưới nước (cả hai chậu đất). Hàng ngày cô cho trẻ quan sát và lưu giữ lại sự phát triển của cây bằng hình ảnh và so sánh hai chậu cây với nhau để rút ra nhận xét: Cây cần những điều kiện gì để lớn lên, điều gì xảy ra khi không có đủ ánh sáng, nước, đất... cho cây.

Tổ chức trò chơi cho trẻ: Trong môi trường hoạt động ngoài trời có thể tổ chức các trò chơi cho trẻ. Những trò chơi hay được sử dụng là trò chơi vận động, trò chơi học tập, trò chơi sáng tạo và cho trẻ chơi tự do với các dụng cụ trên sân. Mỗi trò chơi đều có ưu thế riêng trong việc củng cố tri thức, hình thành kỹ năng bảo vệ môi trường cho trẻ.

* Giáo dục BVMT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi thông qua sinh hoạt hàng ngày

Cuộc sống hàng ngày của trẻ là phương tiện tốt nhất để giáo dục môi trường, vừa là nơi để xác định hiệu quả giáo dục môi trường. Tổ chức chế độ sinh hoạt cũng chính là tổ chức cuộc sống hàng ngày cho trẻ. Trình tự các hoạt động hàng ngày của trẻ được diễn ra liên tục như sau: Đón trẻ; hoạt động buổi sáng (bao gồm hoạt động học tập, vui chơi, ngoài trời); ăn trưa; ngủ

trưa; vệ sinh - ăn chiều; hoạt động chiều; trả trẻ. Dựa vào trình tự các hoạt động và sinh hoạt hàng ngày giáo viên xác định trong mỗi hoạt động trẻ phải làm gì, cư xử thế nào, hành động ra sao... Từ đó xác định nội dung giáo dục BVMT cần thực hiện khi tổ chức các hoạt động và sinh hoạt của trẻ ở trường.

Ví dụ: Trong hoạt động đón trẻ, có thể định hướng những nội dung sau: Hình thành ở trẻ kĩ năng quan tâm đến môi trường sạch đẹp trong lớp học; biết cất quần áo, giày dép vào đúng nơi quy định; lấy đồ chơi, giữ gìn đồ chơi và chơi xong biết cất vào vị trí quy định...

Biện pháp 2: Giáo dục bảo vệ môi trường thông qua hoạt động tham quan, trải nghiệm

Tham quan trải nghiệm là hình thức giáo dục BVMT có hiệu quả rất cao đặc biệt với trẻ 5-6 tuổi vì ở độ tuổi này các phẩm chất tâm lí của trẻ đã phát triển ở mức độ cao hơn, nhận thức của trẻ tốt hơn, trẻ tích lũy được kinh nghiệm sống nhiều hơn. Ưu thế ở hoạt động này ở chỗ trẻ có cơ hội quan sát động, thực vật trong môi trường sống của chúng, quan sát hiện tượng tự nhiên, quan sát người lớn đã cải tạo môi trường như thế nào... Nhờ có tham quan, trải nghiệm trẻ sẽ phát huy óc quan sát, hứng thú khám phá môi trường xung quanh, học cách xem xét đối tượng và xác định những điểm nổi bật. Trên cơ sở đó sẽ hình thành tình yêu quê hương, đất nước và thái độ trân trọng đối với sự vật, hiện tượng xung quanh, cũng như hành vi BVMT cho trẻ.

Việc xác định nội dung giáo dục BVMT qua tham quan phụ thuộc vào loại hình tham quan, giáo viên có thể tổ chức cho trẻ các loại hình tham quan:

- Tham quan môi trường tự nhiên: Công viên, cánh đồng, rừng, các danh lam thắng cảnh tự nhiên...

- Tham quan nơi lao động sản xuất: Trang trại, khu vườn, xưởng sản xuất với mục đích làm quen với lao động người lớn.

- Tham quan di tích lịch sử, công trình văn hóa: Triển lãm, bảo tàng, các khu di tích.

Với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, lúc này những hoạt động tham quan, trải nghiệm sẽ tạo ra hứng thú cho trẻ. Giáo viên sẽ lựa chọn địa điểm phù hợp với chủ đề, sự hứng thú của trẻ. Trong hoạt động trải nghiệm giáo viên cần tổ chức sao cho phù hợp, linh hoạt để trẻ có cơ hội được tham gia trải nghiệm.

Với tham quan môi trường tự nhiên: Khi đến địa điểm tham quan, giáo viên tiến hành đàm thoại ngắn nhằm nhắc lại mục đích tham quan, nhắc nhở trẻ cần phải thực hiện những quy định đối với khách tham quan. Cần đặc biệt nhấn mạnh các yêu cầu về BVMT tự nhiên và khuyến khích trẻ quan tâm đến hành vi BVMT diễn ra trong quá trình tham quan như: không được vứt rác bừa bãi, không bứt lá, bẻ cành...

Với tham quan nơi sản xuất: Giáo viên chỉ cho trẻ thấy mục đích lao động, các dụng cụ lao động, cách tổ chức lao động, mối quan hệ của người lớn trong lao động và kết quả lao động. Trước khi cho trẻ tham quan giáo viên đàm thoại và tạo hứng thú cho trẻ, giúp trẻ có mong muốn quan sát lao động của người lớn. Trong quá trình tham quan, trẻ được quan sát một số công việc của người lớn, giáo viên trò chuyện và có thể khuyến khích trẻ thử làm một vài thao tác. Khi kết thúc tham quan, giáo viên khái quát hóa biểu tượng của trẻ về quá trình làm việc tạo cơ hội

cho trẻ được nói lên suy nghĩ của mình về giá trị lao động của người lớn, các biện pháp mà người lớn đã sử dụng nhằm mục đích BVMT và cho trẻ liên hệ với hành vi thường ngày của mình.

Với tham quan các công trình văn hóa: Giáo dục môi trường qua tham quan các công trình văn hóa nhằm hướng đến những giá trị hoạt động của con người qua các thế hệ truyền lại cho trẻ, đồng thời kích thích trẻ mong muốn theo gương người lớn, các bạn nhỏ thực hiện những hành vi bảo tồn các giá trị văn hóa của dân tộc phù hợp với lứa tuổi. Quá trình tham quan được bắt đầu từ đàm thoại với trẻ về mục đích tham quan và nhắc nhở trẻ các yêu cầu đối với khách tham quan. Phần chính của tham quan là quan sát có hướng dẫn kết hợp với đàm thoại nhằm làm rõ những điều trẻ quan sát được.

Biện pháp 3: Hướng dẫn trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi sử dụng nguyên vật liệu từ thiên nhiên, nguyên vật liệu đã qua sử dụng để làm đồ dùng đồ chơi cho trẻ

Việc giáo dục BVMT cho trẻ đòi hỏi giáo viên phải thực hiện bằng nhiều biện pháp khác nhau trong đó biện pháp giáo dục sử dụng nguyên vật liệu từ thiên nhiên, nguyên vật liệu đã qua sử dụng để làm đồ dùng đồ chơi là không thể thiếu. Trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi rất thích tìm tòi khám phá và luôn mong muốn tạo ra những sản phẩm mới lạ, từ những nguyên vật liệu đã qua sử dụng, dưới sự gợi ý của cô trẻ có thể sáng tạo ra nhiều đồ dùng đồ chơi phục vụ cho việc xây dựng môi trường lớp học.

Để có được nguyên vật liệu phong phú, đa dạng giúp trẻ hoạt động tốt thì ngoài việc tự sưu tầm, giáo viên cần tuyên truyền với phụ huynh, thông báo về các nguyên vật liệu cần thu gom bao gồm nguồn vật

liệu đến từ thiên nhiên và các vật liệu tái chế trong gia đình, nơi công tác... Tiếp theo giáo viên tiến hành lựa chọn nguyên vật liệu đảm bảo an toàn, sạch sẽ, vệ sinh. Khi nguyên vật liệu đã đảm bảo đủ các yếu tố trên giáo viên cho trẻ tiếp xúc, làm quen với các nguyên vật liệu đó. Trong quá trình tiếp xúc, làm quen giáo viên giúp trẻ hiểu đặc điểm cấu tạo, hình dáng, chất liệu... của các nguyên vật liệu đó và đặt ra những câu hỏi đây là cái gì, có thể dùng để làm gì, làm bằng cách nào... sau đó cho trẻ làm cùng cô (với những mẫu khó làm), trẻ tự làm (với những mẫu dễ làm).

Ví dụ: Trong góc chơi Nghệ thuật của trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi cô cho trẻ chấp ghép mô hình chiếc máy bay bằng các vỏ chai lọ (đây là mẫu khó làm), cô chuẩn bị sẵn các nguyên vật liệu cần thiết sau đó cô sẽ hỏi trẻ dùng cái gì để làm thân máy bay, cánh máy bay, đuôi máy bay... ghép với nhau như thế nào. Khi trẻ lựa chọn xong cô và trẻ cùng nhau làm, vừa làm cô vừa trò chuyện trẻ xem cần bổ sung những gì còn thiếu. Khi sản phẩm hoàn thành cô trưng bày và giới thiệu với phụ huynh nhằm mục đích tuyên truyền về hiệu quả của việc sử dụng các nguyên vật liệu đã qua sử dụng để làm đồ dùng, đồ chơi cho trẻ.

Biện pháp 4: Kết hợp giữa giáo dục gia đình và giáo dục nhà trường trong công tác giáo dục BVMT cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi

Trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi đã có thể tự phục vụ bản thân và làm những việc đơn giản như gấp quần áo, quét nhà, nhặt rau... tuy nhiên để trẻ tự giác thực hiện và hoàn thành tốt nhiệm vụ thì gia đình và nhà trường phải có sự kết phối hợp chặt chẽ. Việc kết hợp giữa giáo dục gia đình và giáo dục nhà trường sẽ góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục BVMT. Khi phối hợp giữa gia đình,

nhà trường trong công tác giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ giáo viên cần xác định rõ yêu cầu đặt ra đối với việc giáo dục ý thức bảo vệ môi trường qua những khái niệm đơn giản và gần gũi với trẻ như:

- Giúp trẻ hiểu và phân biệt được môi trường sạch, môi trường bẩn, các tác hại khi sống trong môi trường bẩn để từ đó trẻ có nhận thức đúng về bảo vệ môi trường và bảo vệ sức khỏe của trẻ.

- Hình thành các thói quen lao động tự phục vụ: Lau dọn, sắp xếp gọn gàng đồ dùng, đồ chơi, không vứt rác, vứt đồ chơi bừa bãi. Đi vệ sinh đúng nơi quy định, biết rửa tay sau khi đi vệ sinh xong, biết tiết kiệm nước trong sinh hoạt hàng ngày...

- Hướng dẫn trẻ cách gieo hạt, trồng cây để tạo môi trường xanh, sạch, đẹp cho lớp. Giúp cho trẻ hiểu cây xanh rất có ích cho con người, làm giảm ô nhiễm môi trường, giảm bụi, giảm tiếng ồn, trang trí tạo ra cảnh đẹp.

- Tạo điều kiện, cơ hội để trẻ được tham gia vào những việc làm vừa sức như: quét nhà, quét sân, lau chùi sắp xếp đồ dùng trong gia đình...

Bên cạnh đó giáo viên cần xây dựng góc tuyên truyền với nhiều hình thức đa dạng, phong phú phù hợp với nội dung giáo dục BVMT cho trẻ để hàng ngày khi đưa đón trẻ phụ huynh xem và hiểu cách thực hiện.

Thông qua công tác tuyên truyền, vận động này phụ huynh sẽ hiểu rõ hơn tầm quan trọng của việc giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho con trẻ không phải chỉ ở phía nhà trường mà còn ở gia đình và sẽ cùng cộng đồng trách nhiệm với nhà trường trong công tác giáo dục bảo vệ môi trường cho trẻ.

3. KẾT LUẬN

Môi trường có vai trò quan trọng đối với sự sống và chất lượng cuộc sống của con người, cũng như đối với sự phát triển bền vững của đất nước. Vì thế, việc giáo dục BVMT đã được triển khai ở tất cả các ngành, các cấp học. Trong giáo dục mầm non, đặc biệt là với trẻ 5-6 tuổi thì việc giáo dục BVMT đã được xác định là một trong những nhiệm vụ quan trọng trong quá trình phát triển nhân cách toàn diện cho trẻ. Việc giáo dục BVMT cho lứa tuổi này là vô cùng cần thiết nhằm cung cấp cho trẻ những hiểu biết ban đầu về môi trường sống của bản thân nói riêng và của con người nói chung, hình thành cho trẻ những kỹ năng, thói quen tốt trong việc giữ gìn và bảo vệ môi trường sống, biết cách sống tích cực với môi trường./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục mầm non*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Tập huấn tích hợp giáo dục bảo vệ môi trường trong chương trình đào tạo giáo viên mầm non*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
3. Nguyễn Thị Hòa (2010), *Giáo trình Giáo dục tích hợp ở bậc học mầm non*, Nxb Đại học Sư phạm.
4. Hoàng Thị Thu Hương, Trần Thị Thu Hòa, Trần Thị Thanh (2011), *Hướng dẫn thực hiện nội dung giáo dục bảo vệ môi trường trong trường mầm non*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
5. Luật bảo vệ môi trường (2014), Nxb Lao động
6. Hoàng Thị Phương (2015), *Giáo trình Giáo dục môi trường cho trẻ mầm non*, Nxb Đại học Sư phạm.